

Stanowisko nr 3/2024
Porozumienia Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej
z dnia 1 marca 2024 r.
w sprawie dramatycznej sytuacji na rynkach rolnych, w szczególności na rynku zbóż

Porozumienie Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej wyraża głębokie zaniepokojenie związane z aktualną sytuacją na rynkach rolnych, w szczególności na rynku zbóż. Praktycznie we wszystkich obszarach produkcji rolnej, zauważalna jest wyraźna dekoniunktura. Dramatycznie wygląda sytuacja na rynku kukurydzy, sytuacja na rynku zbóż jest także niezadowolająca. Wyraźny spadek cen oraz zapełnione magazyny i silosy są wynikiem niekontrolowanego napływu zbóż z Ukrainy na rynek Unii Europejskiej, po zniesieniu ceł przez Komisję Europejską. Dodatkowym, negatywnym czynnikiem były trudne warunki atmosferyczne w okresie ostatnich żniw, najpierw susza potem deszcze nawalne które spowodowały, że mamy więcej zboża paszowego niż konsumpcyjnego.

Porozumienie Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej stoi na stanowisku, że błędem było nieprzedłużenie unijnego embarga na ukraińskie zboża i podtrzymuje obawy o dalszą destabilizację rynku zbóż, rzepaku, kukurydzy i innych produktów rolnych w Polsce. Mając na uwadze olbrzymi potencjał rolnictwa ukraińskiego, który w wyniku przyspieszonego procesu akcesji Ukrainy do struktur Unii Europejskiej, będzie stanowił ogromne wyzwanie dla pozycji polskiej produkcji rolno-spożywczej w przyszłości, dostrzega się duże zagrożenie w braku kompleksowych propozycji i rozmów Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego w kwestii wypracowania systemowych działań, zapobiegających destabilizacji polskiego rynku żywnościowego, poprzez napływ towarów rolnych z Ukrainy.

Porozumienie Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej stoi na stanowisku, że stabilizacja cen na rynku zbóż, kukurydzy i innych produktów rolnych jest możliwa tylko i wyłącznie poprzez rzeczowe i logiczne regulacje dotyczące ich importu z terenu Ukrainy. W przeciwnym wypadku nasi rolnicy i producenci rolni stoją na przegranej pozycji w stosunku do potencjału jaki reprezentuje sektor rolny Ukrainy. Za naszą wschodnią granicą funkcjonują gospodarstwa wielkoobszarowe mające tysiące hektarów ziemi, natomiast w Polsce funkcjonują znacznie mniejsze gospodarstwa rodzinne, które nie są w stanie z nimi konkurować. Istotnym znaczeniem jest również to, że Ukraina nie podlega unijnym zasadom i bezpieczeństwo konsumenta nie jest zabezpieczone jak to ma miejsce w krajach Unii Europejskiej. W Ukrainie produkty żywnościowe a także uprawiane rośliny mogą być modyfikowane genetycznie, można też używać środków ochrony roślin, które u nas są zakazane. Protesty rolnicze, które już od dłuższego czasu są prowadzone przez zdesperowanych rolników na terenach przejść granicznych z Ukrainą a także na drogach publicznych, dobitnie pokazały z jakim zagrożeniem w egzystencji rolników mamy do czynienia.

Porozumienie Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej wnosi o podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia interesów polskich producentów rolnych poprzez

zablokowanie niekontrolowanego napływu zbóż, kukurydzy, rzepaku i innych produktów rolnych do Polski. Wypracowanie zasad umożliwiających bezpieczny transport (np. kolejowy) wszelkich produktów rolnych przeznaczonych do krajów docelowych, w taki sposób, aby te produkty nie znalazły się na rynku polskim. Mając na uwadze agresję Rosji na Ukrainę, w interesie Polski a także Unii Europejskiej, niezbędna jest pomoc w bezpiecznym przepływie towarów ukraińskich do krajów w których brakuje żywności. Decyzje podejmowane przez instytucje odpowiedzialne za niekontrolowany napływ towarów z Ukrainy, były opóźnione i nieskuteczne. Wobec powyższego rolnicy oczekują wyrównania poniesionych strat i podjęcia takich działań, aby w przyszłości podobna sytuacja nie miała miejsca.

Porozumienie Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej żąda, aby kontyngenty na rok 2024 i lata następne na wszystkie towary rolne z Ukrainy, były ustalane na wysokości kontyngentów z roku 2021. Ponadto oczekuje się, aby wprowadzono obowiązkowo kaucje lub cła na towary wwożone z Ukrainy na terytorium Unii Europejskiej. Towary wwożone spoza strefy Schengen nie spełniają standardów żywności produkowanej na terytorium Unii Europejskiej, gdyż w miejscach jej produkcji nie przestrzega się dobrostanu zwierząt oraz stosuje się środki ochrony roślin zabronione w Unii Europejskiej.

Za szanowne grono Prezesów Porozumienia
Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej:

- Lubelska - Gustaw Jędrejek
- Małopolska - Ryszard Czaicki
- Opolska - Marek Froelich
- Podkarpacka - Stanisław Bartman
- Śląska - Roman Włodarz
- Świętokrzyska - Mirosław Fucia

Prezes Podkarpackiej Izby Rolniczej

Stanisław Bartman